

Zaaknummer : 01036473
Ons Kenmerk : ODH389608
Datum : 08-07-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 24 juni 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden aan woningen aan de Lekstraat en overige omliggende straten te Alblasterdam en is aangevraagd namens Stichting Woonkracht10. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2026.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting Woonkracht10;
- II. de voorschriften 1 tot en met 14 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mr. C. van der Kamp
Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis' van 6 april 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis' van 6 april 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 5 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen óf, indien de voorzieningen reeds geplaatst zijn, uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b. voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Uiterlijk één maand na de plaatsing van de tijdelijke maatregelen dient een melding gedaan te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van de plaatsing. In deze melding dient in ieder geval het volgende aangegeven te worden: het type, de locaties, de oriëntaties van de voorzieningen en de datum(s) van plaatsing.
- 10 De permanente voorzieningen dienen geplaatst te worden conform de eisen in de meest recente versie van de Kennisdocumenten van de desbetreffende soort².
- 11 Het ongeschikt maken van de bebouwing vindt plaats in de periode van 1 september tot en met 1 november. In de periode 15 oktober tot 31 oktober dienen klimatologische omstandigheden voor vleermuizen geschikt te zijn om ongeschikt te maken (zie voorschrift 12). Daarnaast dient ook de maand september te worden ontzien indien sprake is van late vervolglegels van de huismus. Dit dient door een ecologisch deskundige te worden bepaald en vastgelegd te worden in het logboek. De daken van de woningen in het plangebied worden ongeschikt gemaakt voor de huismus door het plaatsen van weringsborstels voor de openingen van de dakvlakken. Voorafgaand aan het plaatsen van de weringsborstels dient door de deskundige gecontroleerd te worden dat de rust-of nestplaatsen verlaten zijn. Bij het ongeschikt maken dienen koude periodes te worden ontzien. Koude periodes zijn gedefinieerd als perioden met gedurende drie tot vijf dagen aanhoudende (nacht)vorst.

² <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

- 12 De bebouwing wordt ongeschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis door het plaatsen van exclusion flaps. Op elk afzonderlijk geveldeel met open stootvoegen wordt over één open stootvoeg een exclusion flap geplaatst. De overige open stootvoegen en openingen wordt afgedicht met rondschuim of weringsborstels. Het gebruik van purschuim, glaswol of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft). Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 13 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus en de gierzwaluw.
- 14 Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient te gebeuren onder begeleiding van de deskundige (vs. 4). Daarnaast dienen de tijdelijke voorzieningen van de huismus en de gierzwaluw verwijderd te worden buiten de broedperiode van de huismus en de gierzwaluw. Tevens dient de gewenningsperiode, zoals benoemd in het rapport 'Activiteitenplan huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis' van 6 april 2022', van de permanente voorzieningen verstreken te zijn, voordat de tijdelijke voorzieningen verwijderd mogen worden.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 24 juni 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden aan woningen aan de Lekstraat en overige omliggende straten te Alblasterdam en is aangevraagd namens Stichting Woonkracht10. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2026.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20220309v01, 6 april 2022;
- Aanvullend onderzoek vleermuizen, gierzwaluw en huismus - In het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20200107v02, 20 maart 2020;
- Quicksan -In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20190402v01, 28 mei 2019;
- Prestatieafspraken 2020 Alblasterdam, huurderstichting CombiRaad, Woonkracht10, gemeente Alblasterdam, 25 november 2019;
- Woonvisie 2017-2031- goed wonen in de Drechtsteden, 25 oktober 2017.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 29 juni 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en de gierzwaluw te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting Woonkracht10 is voornemens om de 110 woningen aan de IJsselstraat 14-29, de Vechtstraat 13 -30, de Lekstraat 2- 26, de Fob smitstraat 1-27a, de Tuigerstraat 5-14, de Jonkerstraat 1-15, de Werfstraat 2-13, de W.B. van der Veldenstraat 2-5 en de Blokmakerstraat 25-48 te Alblasterdam te renoveren en te verduurzamen.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het isoleren van buitenaf van de spouw, vloer, gevel en dak;
- het herstellen van constructieve veiligheid buitengevel;
- het herstellen van voegwerk;
- het vervangen van ramen en deuren, waarbij HR++ beglazing wordt toegepast;
- het saneren van asbest;
- het plaatsen van MC/CV installaties;
- het renoveren van badkamers, keukens en toiletten.

De werkzaamheden staan gepland te starten in juni 2023 en duren naar verwachting tot uiterlijk juni 2024.

Overtreding verbodsbepalingen

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2019 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied. Het

onderzoek naar de huismus en de gierzwaluw is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017) en het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huismus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Op de volgende adressen zijn onder de dakpannen van de woningen nesten van de huismus aangetroffen:

- één nest op de voorzijde van de Blokmakerstraat 27;
- één nest op de achterzijde van de Vechtstraat 19;
- één nest op de achterzijde van de Vechtstraat 21;
- drie nesten op de achterzijde van de Lekstraat 20.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Onder de dakgoot van de woningen aan de Blokmakerstraat 36 en 38 is één nest van de gierzwaluw aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaat deze nestplaats verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In de kopgevel van de woning aan de Blokmakerstraat 31 is een zomerverblijfplaats van één individu aanwezig. Daarnaast is een paarverblijfplaats aan de westgevel van de woning aan de werfstraat 13 aanwezig. De exacte invliegopeningen van de verblijfplaatsen zijn niet bekend. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In één van de schoorstenen van de woningen aan de Lingestraat 4 en 6 is een paarverblijfplaats van één individu aanwezig. Van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis' van 6 april 2022. Deze maatregelen houden rekening met de kwetsbare broedperiodes van de huismus en de gierzwaluw en met de kwetsbare winterrustperiode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen.

Staat van instandhouding

Huismus

Als gevolg van de werkzaamheden gaan zes nesten van de huismus verloren. Uiterlijk drie maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden worden twaalf tijdelijke nestkasten van het type 'nestkast eco' van Vivara of vergelijkbaar gerealiseerd aan de gevels van bebouwing binnen 200 meter van de huidige nestplaatsen. De kasten worden gerealiseerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). In voorschrift 9 is opgenomen dat van de plaatsing melding gedaan moet worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze melding dient in ieder geval het volgende aangegeven te worden: het type, de locaties, de oriëntaties van de voorzieningen en de datum(s) van plaatsing. In de permanente situatie worden twaalf inbouwstenen van het type '1HE' van Schwegler ingebouwd in de gevels van de woningen in het plangebied. In voorschrift 10 is opgenomen dat de kasten gerealiseerd dienen te worden conform de eisen gesteld in het meest recente Kennisdocument van de huismus. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alblasterdam. De huismussen waarvan de nesten verloren gaan, maken onderdeel uit van een grotere populatie, welke zich in de omgeving van het plangebied bevindt. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één nest van de gierzwaluw verloren. Voordat de gierzwaluw in Nederland terugkeert en voorafgaand aan de werkzaamheden worden vijf nestkasten van het type IB GZ 08 van Vivara Pro of vergelijkbaar opgehangen aan de gevels van bebouwing binnen 200 meter van de huidige nestplaats. De kasten worden gerealiseerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). In voorschrift 9 is opgenomen dat van de plaatsing melding gedaan moet worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze melding dient in ieder geval het volgende aangegeven te worden: het type, de locaties, de oriëntaties van de voorzieningen en de datum(s) van plaatsing. In de permanente situatie worden vijf inbouwkasten van het type IB GZ 05 van Vivara Pro of vergelijkbaar ingebouwd. Deze kasten worden verdeeld ingebouwd in de kopgevels van de woningen in het plangebied. In voorschrift 10 is opgenomen dat de kasten gerealiseerd dienen te worden conform de eisen gesteld in het meest recente Kennisdocument van de gierzwaluw. Tijdens het gierzwaluwonderzoek zijn diverse nestplaatsen in de bebouwing in de omgeving waargenomen. Hierdoor kan aangenomen worden dat er reeds voldoende natuurlijke alternatieven aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied. Met de getroffen maatregelen worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alblasterdam. De gierzwaluw waarvan het nest verloren gaat, maakt onderdeel uit van een grotere populatie die aanwezig is in de omgeving van het plangebied. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaan één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis, allen met milde winterfunctie verloren. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden worden tijdelijke vleermuiskasten opgehangen, waarbij er rekening gehouden wordt met de gewenningsperiodes van de soorten en het type verblijfplaats. Er worden twaalf tijdelijke vleermuiskasten van het type ASN-batbox van Bats and Birds of vergelijkbaar gerealiseerd aan de gevels van bebouwing binnen 200 meter van de huidige nestplaatsen. De vleermuiskasten worden gerealiseerd conform het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis en Ruige Dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In voorschrift 9 is opgenomen dat van de plaatsing melding gedaan moet worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze

melding dient in ieder geval het volgende aangegeven te worden: het type, de locaties, de oriëntaties van de voorzieningen en de datum(s) van plaatsing. In de permanente situatie worden twaalf geschakelde inbouwstenen van het type VMPM1 en VMPM1u van Unitura ingebouwd in de gevels van de woningen in het plangebied. In voorschrift 10 is opgenomen dat de kasten gerealiseerd dienen te worden conform de eisen gesteld in het meest recente Kennisdocumenten van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Tijdens het nader onderzoek naar de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn in de omgeving tevens verblijfplaatsen aangetroffen. Dit wijst er op dat de omliggende bebouwing ook geschikt is voor de soorten en dat in de directe omgeving van de huidige verblijfplaatsen zich voldoende natuurlijke alternatieven voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis bevinden. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alblasterdam. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Ongeschikt maken nest- en verblijfplaatsen

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de bebouwing ongeschikt gemaakt voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis om te voorkomen dat deze aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. De werkzaamheden starten wanneer de gierzwaluw niet in Nederland aanwezig is, voor deze soort hoeft de bebouwing niet ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige, zoals vastgelegd in voorschrift 4. Bij het ongeschikt maken wordt rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de huismus en de kwetsbare winterperiode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het ongeschikt maken vindt plaats in de periode van 1 oktober tot en met 1 november. In de periode 15 oktober tot 31 oktober dienen klimatologische omstandigheden geschikt te zijn om ongeschikt te maken (zie voorschrift 12). Dit dient door de deskundige te worden bepaald en vastgelegd te worden in het logboek. Het voorgaande is opgenomen in voorschrift 11.

De daken van de woningen in het plangebied worden ongeschikt gemaakt voor de huismus door het plaatsen van weringsborstels voor de openingen van de dakvlakken. In voorschrift 12 is opgenomen dat voorafgaand aan het plaatsen van de weringsborstels door de deskundige gecontroleerd dient te worden dat de rust- of nestplaatsen verlaten zijn door huismussen. Daarnaast is in dit voorschrift opgenomen dat bij het ongeschikt maken koude periodes dienen te worden ontzien. Koude periodes zijn gedefinieerd als perioden met gedurende drie tot vijf dagen aanhoudende (nacht)vorst. Daarmee wordt voorkomen dat individuen ingesloten worden en dat deze worden verwond of gedood.

De bebouwing wordt ongeschikt gemaakt voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis door het plaatsen van exclusion flaps. Op elk afzonderlijk geveldeel met open stootvoegen wordt over één open stootvoeg een exclusion flap geplaatst. De overige open stootvoegen en openingen wordt afgedicht met rondschuim of weringsborstels. In voorschrift 13 is opgenomen dat het gebruik van perschuim, glaswol of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft). Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis en Ruige Dwergvleermuis.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van 'het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' (*relevant voor de huismus en de gierzwaluw*) en op grond van 'het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (*relevant voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis*).

De woningen in het plangebied zijn niet meer toekomstbestendig. De woningen zijn niet voorzien van goede mechanische ventilatie. Slechts de ramen kunnen open. Daarnaast is er minimale isolatie in de woningen aanwezig, waardoor de woningen lastig warm te stoken en warm te houden zijn. Deze factoren zorgen er voor dat het binnenklimaat van de woningen onprettig is. Daarnaast kunnen door deze factoren vocht- en schimmelproblemen optreden. Hoewel deze problemen nu nog niet spelen is het aannemelijk dat deze in de toekomst voor gaan komen. De woningen in het plangebied, die gebouwd zijn tussen 1930 en 1958, zijn verouderd. Vocht- en schimmelproblemen komen vooral voor in oudere woningen die gebouwd zijn vóór 1992³. De kans op vocht- en schimmelproblemen neemt toe naarmate de woning ouder is. Vocht en schimmels in woningen verhogen het risico op gezondheidsproblemen, zoals astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties. Het uitvoeren van de werkzaamheden kan vocht- en schimmelproblemen voorkomen en is zodoende in het belang van de volksgezondheid.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om woningen uit de jaren 1930 en 1958. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot.

Tussen stichting Woonkracht10 en de verschillende 'Drechtsteden' zijn prestatieafspraken opgesteld⁴. Hierin staat als één van de hoofdogaves centraal om 'van het gas af te gaan' in 2030 en in 2050 een energie neutrale woningvoorraad te hebben. Om dit te realiseren is Woonkracht10 in 2020 gestart met het renoveren en verduurzamen van haar woningbezit. De intentie is om de woningen zo te isoleren dat uiteindelijk de netto warmtevraag minder dan 50 kilowattuur per vierkante meter per jaar is. De woningen zullen energetisch een stuk verbeterd worden. Hiermee draagt de voorgenomen renovatie bij aan de doelstellingen uit het Energie- en klimaatakkoord en is zij van groot openbaar belang.

Klimaatverandering brengt op langere termijn risico's voor de volksgezondheid en openbare veiligheid met zich mee. Klimaatverandering kan namelijk leiden tot:

- zeespiegelstijging met risico op overstromingen en verzilting;

³ <https://www.rivm.nl/publicaties/ggd-richtlijn-medische-milieukunde-schimmel-en-vochtproblemen-in-woningen>

⁴ <https://raad.alblasserdam.nl/Documenten/Prestatieafspraken-2020-Alblasserdam.pdf>

- vergroting weersextremen (extreme regenval en langere droogteperiodes);
- beperkingen in zoetwatervoorzieningen;
- toenemend risico op (infectie)ziekten en plagen;
- bedreiging van de energievoorziening.

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat de wettelijke belangen voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden aangezien het gaat om het uitvoeren van de renovatie en verduurzaming van woningen gelegen in het plangebied. De woningen zijn verouderd. Om negatieve effecten op de volksgezondheid te voorkomen en om de woningen duurzamer te maken, zijn deze werkzaamheden noodzakelijk. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals isolatie van binnenuit, is er veel meer overlast voor bewoners en wordt het woonoppervlakte verkleint. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare broedperiode van de gierzwaluw en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Alblasterdam bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.